

Ny stödform för trygghetsskapande insatser i Ryd, Berga och Skäggetorp

Förslag till kultur- och fritidsnämndens beslut

1. En ny stödform som innefattar föreningsbidrag samt idéburet offentligt partnerskap (IOP) riktade till trygghetsskapande insatser i Ryd, Berga och Skäggetorp godkänns.
2. Kultur- och fritidsförvaltningen får i uppdrag att återkomma till kultur- och fritidsnämnden i april 2022 med förslag på förutsättningar för den nya stödformen.

Ärende

I kommunfullmäktiges budget för 2022 med plan för 2023-2027 (KF 2021-09-28, § 411) finns ett kommungemensamt strategiskt utvecklingsuppdrag som innebär att samtliga nämnder, inom ramen för sitt basuppdrag, ska vidta åtgärder för att minska segregation och bidra till samordningen av kommunens insatser avseende segregation och trygghetsskapande åtgärder.

Kommunstyrelsen beslutade i december 2021 (KS 2021-12-14, § 394) om en tilläggsbudget, där kultur- och fritidsnämnden tilldelades medel för trygghetsskapande insatser. Insatserna innefattade bland annat ökat samarbete med föreningslivet. Med bakgrund av detta har förvaltningen tagit fram ett förslag på en ny stödform som innefattar nytt föreningsbidrag samt Idéburet offentligt partnerskap (IOP). Det nya bidraget innebär att föreningar kan söka medel för att arbeta med trygghetsskapande insatser i Berga, Ryd och Skäggetorp. De trygghetsskapande insatserna ska vara riktade till dem som bor i Berga, Ryd och Skäggetorp, men även vara öppna för alla som besöker områdena och vill delta i insatserna. Inom ramen för IOP kan nämnden tillsammans med civilsamhället genomföra långsiktiga åtgärder för ökad trygghet i dessa områden. Kultur- och fritidsnämnden beslutade i februari (KOF 2022-02-17, § 4) att avsätta medel till stödformen i kultur- och fritidsnämndens internbudget från och med 2022.

Kultur- och fritidsnämnden föreslås godkänna förvaltningens förslag på stödform till trygghetsskapande insatser för boende i Ryd, Berga och

Skäggetorp. Vidare föreslås Kultur- och fritidsförvaltningen få i uppdrag att återkomma till kultur- och fritidsnämnden i april 2022 med förslag på regler och förutsättningar för den nya stödformen.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse – Stöd till trygghetsskapande insatser i Ryd, Berga och Skäggetorp, 2022-02-16

Bakgrund

Alla har rätt till en meningsfull fritid, oavsett bakgrund, bostadsområde och socioekonomiska förutsättningar. Ett rikt utbud av aktiviteter är ett viktigt verktyg för att bryta utanförskap, öka jämställdheten, skapa trygghet och bidra till en bättre folkhälsa.

I Linköping finns områden där deltagandet i föreningsaktiviteter är betydligt lägre än i andra områden, detta gäller framförallt stadsdelarna Berga, Ryd och Skäggetorp. En ny stödform möjliggör för aktörer att söka medel för att arbeta med trygghetskapande insatser i dessa områden. De stödberättigade insatserna ska bidra till att skapa meningsfulla, inkluderande, jämställda och trygga aktiviteter för invånarna i de utsatta områdena och gå i linje med de idrottspolitiska- och kulturpolitiska programmen.

Förutom bidrag ska stödet även innefatta Idéburet Offentligt Partnerskap (IOP) som innebär att Linköpings kommun tecknar överenskommelser med den civilsamhället, i syfte att uppnå ett visst allmännyttigt samhälleligt mål. En förutsättning för ett IOP är att överenskommelsen är förenlig med upphandlings- och statsstödsreglerna. Till skillnad från bidraget föreslår förvaltningen att avtal inom IOP ska kunna tecknas i upp till fem år för att kunna uppnå en högre grad av kontinuitet och långsiktighet. Medlen för trygghetskapande insatser innebär en ramökning i kultur- och fritidsnämndens budget, vilket möjliggör mer långsiktiga insatser inom nämndens ram.

Samverkan med civilsamhället

Ekonomisk samverkan

Traditionellt sett samverkar kommunen med civilsamhället främst på två sätt:

1. Normerande bidrag
2. Upphandlade tjänster

Normerande bidrag eller föreningsbidrag är ofta ett bidrag för att föreningen finns till (verksamhetsbidrag), men kan även varar prestationsbaserat t ex baserat på antal medlemmar eller storlek på arrangemang, eller bygga på projekt etc. Vid upphandlade tjänster (vilket ska göras antingen enligt lagen om offentlig upphandling (LOU) eller lagen om valfrihetssystem (LOV)) så deltar idéburna aktörer på samma villkor som privata. Här är det den upphandlande myndigheten (dvs. kommunen) som beslutar om verksamhetens utformning. I båda fallen är det kommunen som har beslutandemakt; om villkoren för bidraget och om ramarna för upphandlingen.

Idéburet offentligt partnerskap

Vid sidan av den traditionella ekonomiska samverkan har dock en ny samverkansform mellan det offentliga och civilsamhället vuxit fram; Idéburet offentligt partnerskap (IOP). IOP är en samverkansmodell för att gemensamt hitta lösningar på samhällsproblem men utan att använda vare sig bidrag eller

upphandling som finansiering. Grunden för IOP är att det finns både samhällsfenomen och relationer mellan det offentliga och ideella som inte bygger på, eller kan inramas i, en marknads- eller bidragslogik.

Partnerskapet ingås genom att parterna kommer överens om vilken verksamhet som ska bedrivas av den idéburna organisationen, med vilka mål och inom vilka ramar samt att kommunen lämnar ett ekonomiskt stöd till driften samtidigt som även organisationen går in med egna medel (till exempel pengar, personal, volontärer eller lokal). Denna överenskommelse nedtecknas i ett icke detaljreglerat avtal. IOP-avtal skrivs ofta runt en särskild verksamhet, som ägs av den idéburna organisationen. Kommunen och organisationen bör även ha regelbunden uppföljning och dialog kring hur verksamheten fortskrider samt hur fortsatt samverkan bör utformas. Det finns inte ett mål i sig med att använda IOP som samverkans- och avtalsform framför andra. Det är heller inte så att IOP ersätter föreningsbidrag eller att en organisation som tecknar ett IOP inte kan få föreningsbidrag eller delta i upphandlingar.

Ett IOP är ett samverkansavtal som tecknas kring en särskild och avgränsad verksamhet i vilken kommunen har intressen. Det är således fullt möjligt för en organisation att få föreningsbidrag, ha ett IOP samt ha upphandlade uppdrag från kommunen. Om föreningsbidrag eller tjänsteköp (upphandlade eller direktupphandlade) är en mer lämpligt avtalsform så bör inte IOP användas. Likt alltid gäller att kommunen utifrån syftet med verksamheten bestämmer hur den bör finansieras.

I Sverige har en modell för IOP främst arbetats fram av organisationen Forum en intresseorganisation för idéburna organisationer med social inriktning.

Forum har identifierat att ett IOP-avtal kan ingås när:

1. Verksamheten sker på initiativ av den idéburna organisationen.
2. Verksamheten är ett led i att förverkliga ett politiskt program eller plan, där de idéburna organisationerna särskilt nämns.
3. Verksamheten bidrar till lokal utveckling och delaktighet i samhället.
4. Verksamheten inte kan ses som en del av det normerade föreningsbidraget.
5. Det inte finns en marknad eller en konkurrenssituation att vårda.
6. Bägge parterna är med och finansierar verksamheten (via pengar eller andra insatser).
7. Verksamheten inte detaljregleras från kommunen.
8. När båda parterna önskar och ser en mening i att ha ett annat avtalsförhållande eller samverkan vilket inte bygger på marknadsmekanism och kommersiell logik.

Olika aktörer kan vara aktuella för ett IOP. En idéburen aktör kan ha olika associationsformer där den ideella föreningen är den mest dominerande. Andra förekommande associationsformer är stiftelse, registrerade trossamfund, eller

aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning. I vissa fall kan även en ekonomisk förening¹ räknas som en idéburen aktör om det rör sig om ett nykooperativ där den allmännyttiga och sociala målsättningen är vägledande och där verksamheten är brukarstyrd. Här behöver man avgöra från fall till fall. De aktörer som Linköpings kommun kan komma att sluta ett IOP-avtal med är således de juridiska personer som tillhör civilsamhället och vars verksamhet syftar till ett allmännyttigt mål, inte skapar vinst för ägare eller medlemmar och har en demokratiskt uppbyggd organisation.

Ekonomiska konsekvenser

Finansiering sker genom ianspråktagande av medel avsatta för stöd till trygghetsskapande insatser. Medlen för trygghetsskapande insatser innebär en ramökning i kultur- och fritidsnämndens budget, vilket möjliggör mer långsiktiga insatser inom nämndens ram.

Kommunala mål

Kultur- och fritidsnämndens mål för 2022 anger bland annat följande:

Ett mångfasetterat kultur-, fritids- och idrottsliv

Mötesplatser och anläggningar upplevs trygga och välkomnande

Ett synligt kultur-, fritids- och idrottsliv

[Länk till kommunfullmäktiges övergripande mål](#)

Jämställdhet

Jämställdhet handlar om att alla, oavsett kön, ska ha samma möjligheter och rättigheter att forma samhället och sina egna liv och förutsätter en jämn fördelning av makt och inflytande. En förutsättning för att erhålla stöd för trygghetsskapande insatser i de utsatta områdena är att de genomförs med ett tydligt jämställdhetsperspektiv.

Samråd

Samråd har skett med Kultur- och fritidsförvaltningens ekonomichef som inte har något att erinra.

¹ Denna associationsform är generellt skapad för att generera vinst till sina medlemmar vilket i sig inte är förenligt med att också vara en idéburen aktör, det finns dock undantag till exempel när det gäller nykooperativ.

Uppföljning och utvärdering

Kultur- och fritidsförvaltningen återkommer årligen till kultur- och fritidsnämnden med uppföljning av stödet till trygghetsskapande insatser.

Information eller förhandling enligt lag (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet

Information enligt MBL § 19 har skett 2022-03-01.

Kultur- och fritidsförvaltningen

Karin Olanders

Beslutet skickas till:

-